

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om fuldførelse af ØMU'en: den politiske søjle

(initiativudtalelse)

(2015/C 332/02)

Ordførere: Carmelo CEDRONE og Joost VAN IERSEL

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 22. januar 2015 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, på eget initiativ at udarbejde en udtalelse om:

»Fuldførelse af ØMU'en: den politiske søjle«.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed, som vedtog sin udtalelse den 6. maj 2015.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 508. plenarforsamling den 27.—28. maj 2015, mødet den 27. maj 2015, følgende udtalelse med 183 stemmer for, 16 imod og 16 hverken for eller imod:

Præambel

Med henblik på Europa-Parlamentets og Kommissionens kommende mandatperiode vedtog EØSU i juli 2014 en udtalelse om »Endelig gennemførelse af ØMU'en — EU's næste lovgivningsperiode«. I november 2014 foretog ordførerne en opdatering. Målet var at formulere en sammenhængende række politikker for at styrke ØMU'ens arkitektur og effektivitet.

EØSU skelner mellem fire søjler: en monetær og finansiel søjle, en makro- og mikroøkonomisk søjle, en social søjle og en politisk søjle. De fire søjler er indbyrdes forbundne. EØSU har allerede vedtaget et antal udtalelser om den monetære og finansielle søjle, den økonomiske søjle og den sociale søjle. Nu undersøger EØSU mere specifikt spørgsmål vedrørende ØMU'ens overliggende politiske og institutionelle dimension, som medlemsstaterne og Det Europæiske Råd har fuldstændig kontrol over. Denne dimension begynder med en kerne af ØMU-lande, men er også åben for andre potentielle eurolande, som ønsker at begive sig ad samme vej.

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Efter seks år med finansiel og økonomisk krise er det sværere end nogensinde at forudsige den sociale og økonomiske fremtid. I betragtning af de geopolitiske og økonomiske udfordringer vil kun en solid ØMU kunne sikre en fremtidsorienteret stabilitet.

1.2. ØMU'en er fortsat skrøbelig — se diagnosen og SWOT-analysen nedenfor. Det er EØSU's opfattelse, at de vedblivende ubalancer samt tilvejebringelse af tillid og tiltro i Europa forudsætter en mere effektiv og demokratisk økonomisk styring, navnlig i eurozonen.

1.3. EØSU er klar over, at afgørende skridt ikke kan tages fra den ene dag til den anden, men der er to elementer, der bør tages behørigt i betragtning: a) EU kan ikke tillade sig at udskyde beslutningerne i årevis, og b) den første forudsætning, der skal opfyldes, er, at man på tværs af eurozonen enes om principperne for de nødvendige økonomiske politikker, som skal gennemføres gennem en effektiv styring.

1.4. Parallelt med økonomisk konvergens er der brug for demokratisk legitimitet, solide politiske rammer og en gensidig følelse af skæbnefællesskab. I denne henseende kan der inden for rammerne af de nuværende traktater og regler tages konkrete skridt. På mellemlang sigt bør en traktatrevision sikre, at de institutionelle bestemmelser lever op til de nødvendige fordringer, der følger af en egentlig økonomisk og politisk union.

1.5. Der er behov for et kohærent system med Det Europæiske Råd, de nationale regeringer, Europa-Parlamentet, de nationale parlamenter og Kommissionen, som er udtryk for demokratisk legitimitet, ansvarlighed og gennemsigtighed, og som kan handle på effektiv vis i borgernes og de økonomiske aktørers interesse.

1.6. Det står klart, at det nuværende system af regler, som danner grundlaget for EU og navnlig eurozonen, har ført til juridisk, institutionel og demokratisk forvirring. Der må derfor en ny metode til. I betragtning af den politiske og økonomiske dynamik kan EU ikke længere tillade sig at fortsætte med den nuværende institutionelle arkitektur. Derfor mener EØSU, at integrationsprocessen i eurozonen bør uddybes.

1.7. EØSU foreslår i denne forbindelse en køreplan med nedenstående etaper:

1.7.1. 1. etape

- 1) Fast formand for Eurogruppen
- 2) Operationalisering af den interparlamentariske konference
- 3) »Parlamentarisering« af eurozonen (Storkomité i EP med alle medlemmer af ØMU-landenes parlamenter).

1.7.2. 2. etape

- 4) Råd om Lovgivningsmæssige Anliggender i ØMU'en
- 5) Afstemning blandt parlamentarikere i eurozonen om spørgsmål inden for ØMU'ens kompetenceområde
- 6) En udøvende myndighed (regering) for ØMU'en (nuværende Eurogruppe og Kommissionen)
- 7) Styrkelse af den interparlamentariske konferences beføjelser og kompetencer (EP og nationale parlamenter).

1.7.3. 3. etape

- 8) Styrkelse af EP's beføjelser i forbindelse med ØMU'en (demokratisk legitimitet) og oprettelse af egentlige europæiske politiske partier
- 9) Statskammer (ØMU) (regeringer)
- 10) Adskillelse af den lovgivende og udøvende magt
- 11) Afskaffelse af krav om enstemmighed.

1.8. Desuden bør der tages følgende initiativer til at forberede og gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet ovenfor:

— Civilsamfundskonference, organiseret i fællesskab af EØSU/RU og EU's formandskab og Kommissionen

- Interparlamentarisk konference

- Europa-Parlamentets forslag til tiltag uden traktatændringer og til en revision af Lissabontraktaten

- Forfatningskonvent

- Eventuel vurdering af muligheden for fælleseuropæisk folkeafstemning.

2. Diagnose

2.1. Meget er allerede nået med ØMU'en. ØMU'en har en fælles valuta og en centralbank. Den sikrer en vis koordinering af finanspolitikken og den økonomiske politik. Den kan træffe bindende beslutninger om de enkelte lande, som i princippet begrænser deres økonomiske og finanspolitiske autonomi, knytter betingelser til eventuelle ekspansive tiltag i medlemsstaterne og forpligter dem til at iværksætte økonomiske og sociale reformer.

2.2. Dette betyder, at ØMU'en er en føderation under udvikling. Som det er nu, agerer den som en »vagt«, men handler endnu ikke i fællesskab. Dens målbevidsthed er forholdsvis stærk og har skabt et »offentligt debatrum«. ØMU'en indebærer en mere betydelig suverænitetsafgivelse fra medlemsstaterne, på trods af at dens forvaltning hovedsagelig varetages af en teknokratisk struktur.

2.3. Denne union skal fuldendes, ved at der skabes de nødvendige betingelser, for at de lande, der er med i ØMU'en, eller de lande, der ønsker at komme med, kan opnå såvel stabilitet som udvikling og velstand. Det bør være mere fordelagtigt at være med i eurozonen end at stå udenfor.

2.4. Udbruddet af finanskrisen i 2008 og den efterfølgende udvikling udgjorde sammen med de katastrofale følger for den reale økonomi og det europæiske samfund en brat opvågnen for alle dem, der indtil da havde troet, at ØMU'ens arkitektur ville fortsætte med at virke på nogenlunde tilfredsstillende vis, og at spillovereffekten på harmonisk vis ville fremme konvergens mellem medlemsstaterne imellem.

2.5. Kort efter de første chokbølger begyndte EU-institutionerne at lede efter kortsigtede løsninger på de mest presserende problemer. At der blev skabt mekanismer, som sikrede, at ØMU'en, euroen og eurozonen kunne forblive intakte, var en stor bedrift, selv om der var alvorlige forsinkelser og udeladelser, som f.eks. fraværet af en fælles plan for at skabe vækst og beskæftigelse.

2.6. Det er også en stor bedrift, at man under ekstremt vanskelige betingelser har kunnet tage konstruktive skridt til — i det mindste delvis — at skabe en fastere grund for ØMU'en. EØSU har hilst samtlige disse tiltag velkommen, men har også kritiseret deres begrænsninger og fremlagt andre ideer, som var bedre egnet til at tackle krisen.

2.7. Den finansielle og økonomiske krise førte til en fortsat økonomisk nedtur med markante økonomiske ubalancer i de nationale økonomier imellem. Store dele af EU befinder sig seks år senere i en langt fra misundelsesværdig situation med lav vækst og vakkende beskæftigelse. De økonomiske og sociale konsekvenser taler for sig selv.

2.8. Til trods for alle fremskridtene er ØMU'en fortsat ufuldstændig. Situationen er særdeles kompleks. Trods håbefulde tegn på genopretning er en række lande præget af økonomisk stagnation, mangelfuld jobskabelse og fattigdom, i vid udstrækning af dybtliggende årsager, som er blevet mere synlige og alvorlige under krisen: historie, styringstraditioner (eller fraværet af sådanne), divergerende vækstmønstre, forskellige økonomiske og sociale strukturer og forskellige udenrigspolitikker.

2.9. I eurozonen er der uenighed mellem fortalere for en stabilitetsunion, baseret på økonomisk konvergens og reformer i medlemsstaterne, og fortalere for en egentlig finanspolitisk union. Denne uenighed fører til divergerende syn på, hvilke økonomiske politikker der bør føres på nationalt og EU-niveau, både rent politisk og mellem arbejdsmarkedets parter.

2.10. Divergerende synspunkter og praksisser har skabt et klima af mistillid, ikke alene politisk, men også i de forskellige medlemsstaters almindelige befolkning, omend denne gensidige kritik ikke stikker så dybt. Denne udvikling er blevet en selvpfyldende profeti — den fratager de politiske beslutningstagere deres potentielle manøvrerum og skaber bølger af EU-fobi blandt borgerne.

2.11. Med en ØMU, der primært er domineret af mellemstatslig beslutningstagning og en teknokratisk styring, har manglen på demokratisk legitimitet og troværdighed alvorlige følgevirkninger, som tillige forstærker modsætningerne mellem partnerlandene.

2.12. EU er ikke nogen undtagelse. Andre store lande, såsom USA, Kina, Rusland, Indien og Brasilien, og en lang række mindre lande lider også under lignende vanskelige omstændigheder. Men der er ubestrideligt, at EU, og navnlig eurozonen, har stort besvær med at komme over forhindringerne, sammenlignet med USA og det asiatiske kontinent («den asiatiske fabrik»).

2.13. På det principielle plan mener EØSU, at selv om den europæiske økonomi formes af mange forskellige og udviklede aspekter, burde en mere effektiv politisk styring af ØMU'en være en betragtelig hjælp til at skabe mere stabilitet i forbindelse med håndtering af nuværende og fremtidig vanskeligheder. Under alle omstændigheder vil en stærkere ØMU være en nødvendig forudsætning for at kunne beskytte visse centrale europæiske interesser i verden.

2.14. EØSU erkender, at definitive løsninger ikke i øjeblikket er inden for rækkevidde. Udvalget medgiver ligeledes, at den aktuelle dynamik og kompleksitet og de aktuelle dilemmaer lægger sig hindrende i vejen for en robust køreplan. På den anden side kan de nuværende institutionelle og styringsmæssige mangler ikke fortsætte i lang tid, uden at det medfører blivende skadevirkninger for tilliden og det økonomiske output. EØSU accepterer derfor ikke forsinkelser, resignation og fravær af en plan for fremtiden.

2.15. Således mener EØSU, at man ikke kan komme uden om en seriøs debat om en velfunderet ØMU-arkitektur med konsensus om de økonomiske og sociale målsætninger og enighed om styringen.

2.16. Siden ØMU'ens start har debatten om mere eller mindre europæisk integration vedrørt national suverænitet. EØSU understreger, at dette er et falsk paradigme, da national suverænitet gradvist forsvinder. Med det nuværende paradigme af globalisering og dermed forbundne udfordringer ser udvalget ikke noget brugbart alternativ til en bedre forankring af en fælles eller sammenlagt suverænitet i EU og navnlig i eurozonen. Dette vil forudsætte en fast sammenlagt økonomisk styring eller en økonomisk myndighed. På samme måde er ØMU'ens fremtid således nært forbundet med andre vitale »suveræne« politikker, såsom udviklingen af en fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og en energiunion.

3. SWOT-analyse (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) af den nuværende situation i EU og eurozonen

Styrker	Svagheder
<ul style="list-style-type: none"> — Stigende bevidsthed om, at europæerne står over for en fælles fremtid — Fremragende, omend begrænset, rolle spillet af ECB (som overstatslig institution) — ESM og ny erkendelse af fleksibilitetsreglerne — Bedre budgetdisciplin blandt medlemsstaterne — Stigende politisk accept blandt regeringerne af de regler, der er aftalt på EU-niveau, navnlig vedrørende behovet for strukturelle reformer i alle medlemsstater — Stigende EU-fokus på forbedring af styringen og en bedre forvaltning i alle medlemsstater — Starten på bankunionen og beslutningsprocessen vedrørende den fælles afviklingsmekanisme — ECB's kvantitative lempelser — En mere aktiv, omend stadig begrænset rolle for EIB, og den foreslåede investeringsplan for Europa — Semestret og de landespecifikke henstillinger, som bedre inddrager EU i identificeringen af de svage punkter i de nationale budgetter og den nationale styring — Øget gennemsigtighed i den offentlige debat om udviklingen i partnerlandene — Stigende accept i alle medlemsstater af behovet for at fremme vækst og konkurrenceevne samt at forbedre betingelserne for inden- og udenlandske investeringer — Trods forskellene rundt omkring på kontinentet sikrer de europæiske sociale markedsmodeller en optimal og stabil samfundsudvikling. 	<ul style="list-style-type: none"> — Stadige økonomiske ubalancer i eurozonen, som synes at stige — Manglende solidaritet medlemsstaterne imellem og inden for de enkelte medlemsstater — Fortsat krav om enstemmighed om centrale spørgsmål — Meget langstrakte diskussioner før fremskridt kan opnås, selv om spørgsmål som der er enighed om — På trods af euroen er der ikke noget »skæbnefællesskab«, samtidig med at medlemsstaterne stadig i vid udstrækning har ansvaret for den økonomiske politik og finanspolitikken ⁽¹⁾ — Fraværet af demokratisk legitimitet — Kommissionen står svagt, når det drejer sig om at implementere EU-regler og semestret — Utilstrækkelig implementering i medlemsstaterne af aftalte regler: uforholdsmæssigt store underskud, landespecifikke henstillinger — Negative følgevirkninger af rene nedskæringspolitikker — Historisk baserede nationale fordomme, som også fører til fortsat mistillid mellem medlemsstaterne — i mindre grad mellem finansministerierne — Utilstrækkelig inddragelse af nationale parlamenter og civilsamfundet i beslutningsprocessen og/eller bevidstgørelse i de fleste medlemsstater — Utilfredsstillende kommunikation, navnlig fra medlemsstaternes ledelses side — Divergenser i den offentlige opinion og mellem politiske partier i EU og i eurozonen — Fokus på kortsigtede løsninger, ingen langsigtede perspektiver, for slet ikke at tale om forpligtelser — Ufuldstændig bankunion, endnu ingen beslutning om rammeordning for indskud — Et tilbundsgående paneuropæisk kapitalmarked er en fjern drøm, så længe bankerne forbliver nationalt baserede — Et ufuldstændigt og opsplittet indre marked — Fraværet af en langsigtet politisk vision for ØMU'en/EU.

⁽¹⁾ »Forberedelse af de næste skridt hen imod bedre økonomisk styring i euroområdet« — Analysenotat fremlagt af Jean-Claude Juncker den 12.2.2015, s. 1.

Muligheder	Risici
<ul style="list-style-type: none"> — En styrkelse af styringen af eurozonen — En styrkelse af den demokratiske legitimitet — Korrekt implementering af de aftalte regler — Tillidsopbyggende tiltag, som fører til et stabilt investeringsklima — Tiltrække investeringer inden for EU og fra udlandet, bl.a. gennem investeringsplanen for Europa — Vellykkede resultater af ECB's program for kvantitative lempelser — Konvergerende budget- og finanspolitikker baseret på aftalte principper: videreførelse af nationale politikker inden for en accepteret fælles ramme — Kontraktmæssige arrangementer mellem medlemsstaterne og EU — Tackling af økonomiske ubalancer inden for fælles rammer — Enighed om nationale reformer samt om initiativer vedrørende vækst og jobskabelse — En holdbar løsning på grækernes — og andres — bekymringer for promovringen af konvergens — Holde Storbritannien inde på et fornuftigt grundlag, som ikke går ud over de fremskridt, andre har gjort — Et vellykket samspil mellem ECB, Kommissionen og Rådet, navnlig i eurozonen — En solid styring af eurozonen — Anerkendelse af Kommissionens proaktive rolle, herunder en håndfast anvendelse af fællesskabsmetoden — Fuldførelse af bankunionen og et paneuropæisk kapitalmarked — Tilvejebringelse af de nødvendige betingelser for at kunne indføre euroobligationer til investeringer — Et fællesskabsbeskatningsgrundlag — Planlægning af et skattegrundlag for EU-budgettet og parallelt hermed en udvidelse af samme — En fælles EU-stemme i internationale fora 	<ul style="list-style-type: none"> — EU/eurozonen: for lidt og for sent — Negative følelser i befolkningen/EU-skepsis — Manglende tillid blandt investorer, inden for og uden for EU — Deflation — Fortsat lav vækst, sammenlignet med de vigtigste konkurrenter i verden — Fortsatte internationale (militære) konflikter, navnlig lige uden for EU's dør — Utilstrækkelig forberedelse i tilfælde af en ny økonomisk krise — Stigende økonomisk heterogenitet i EU/eurozonen — Grexit (eller noget, der minder om dette) — Brexit (eller en stagnerende status quo i forholdet mellem Storbritannien og eurozonen) — En stagnerende bankunion — Vedblivende forbindelser mellem de nationale banker og medlemsstaterne, fraværet af et paneuropæisk kapitalmarked — Manglende implementering i finanssektoren — Manglende implementering på det indre marked i almindelighed, med en stigende fragmentering som resultat — Stagnationsproces inden for andre nøgleområder, såsom en energiunion, en digital union og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik — Fravær af vellykkede resultater af ECB's program for kvantitative lempelser

4. Forslag vedrørende ØMU's politikker og EU's institutioner

4.1. Demokrati, gennemsigtighed og legitimitet

4.1.1. De grundlæggende udfordringer i forbindelse med Den Økonomiske og Monetære Union med en betragtelig overførsel af nationale kompetencer til EU hænger sammen med dens demokratiske dimension og navnlig dens parlamentariske dimension, beslutningssystemets effektivitet, respekten for principperne om ansvarlighed og loyalt samarbejde samt gennemsigtigheden (synligheden) af dens funktionsmåde. Efter EØSU's mening fordrer disse udfordringer en politisk union, som genskaber og sikrer borgernes deltagelse og engagement fra alle de aktører, der deltager i den europæiske integrationsproces.

4.1.2. Opnåelsen af en politisk union er en proces, der bør ske i etaper. Visse betingelser og foranstaltninger kan tilvejebringes uden en ændring af EU-traktaterne. Andre forudsætter nødvendigvis en revision af disse traktater.

4.1.3. Af hensyn til ansvarligheden og det gensidige samarbejde anbefaler EØSU, at de deltagelsesmåder, der eksisterer på nationalt niveau, behørigt anvendes også på EU-niveau, navnlig:

- egentlige europæiske politiske partier
- etablering af politiske flertal og mindretal på grundlag af valgprogrammer
- en fælles dato for europaparlamentsvalget.

4.1.4. I hver enkelt medlemsstat og i EU som helhed udgør det demokratiske aspekt en alvorlig svaghed (man kan blot tænke på trojkaens rolle i forbindelse med den nye økonomiske styring). Forholdet mellem repræsentanterne og de repræsenterede udviskes mere og mere, hvilket er en realitet, som krisen har bragt frem i lyset. På denne baggrund er det nødvendigt og hastende at tage dette problem op som led i den proces, der skal føre til en fuldendelse af Den Økonomiske og Monetære Union i sine fire dimensioner eller integrationssøjler: bankunionen, den finanspolitiske union, den økonomiske union (som ifølge EØSU også bør omfatte den sociale union) og endelig den politiske union.

4.1.5. For at nå frem til denne politiske union, med deltagelse af de lande, der ønsker det, og under anvendelse af princippet om integration i flere hastigheder, foreslår EØSU, at man i rette tid anvender metoden med et konvent, hvis opgave det bliver at finde løsninger, der rækker ud over Lissabontraktaten. EØSU forpligter sig til at udarbejde forslag vedrørende civilsamfundets effektive deltagelse i et sådant konvent.

4.2. Den lovgivende magt

Det repræsentative demokrati: Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter

4.2.1. Det primære forum for det repræsentative demokrati i Den Økonomiske og Monetære Union er Europa-Parlamentet, som omfatter de folkevalgte repræsentanter fra de lande, der har tilsluttet sig den fælles valuta, og de lande, som forbereder sig på at tilslutte sig denne.

Forslag A

For at gøre det arbejde, som disse folkevalgte repræsentanter udfører, synligt, sammenhængende og effektivt foreslår EØSU, at der etableres et permanent organ i Europa-Parlamentet. Hensigten er at understøtte ansvarligheden hos de institutioner, der står for styringen af den fælles valuta, og samtidig at skabe et åbent rum for dialog og rådgøring, at udarbejde og stemme om tekster om økonomiske og monetære spørgsmål, der skal forelægges til plenarmødets beslutning, og at sikre, at man ved udformningen af ØMU-politikkerne i ligelig grad tager principperne om solidaritet og loyalt samarbejde i betragtning.

4.2.2. En befæstelse af det repræsentative demokrati i ØMU'en vil ikke kunne blive fuldkommen, hvis ikke man tager hensyn til den dobbelte legitimitet — den nationale og den europæiske — som står i centrum for det unikke system, som den europæiske model udgør.

Forslag B

EØSU foreslår, at man på én gang uddyber og udvider den rolle, som den interparlamentariske konference spiller (jf. artikel 13 i finanspagten), idet den får til opgave at diskutere og afgive bindende udtalelser om vækst, konkurrenceevne, beskæftigelse, skatteforhold og social- og arbejdsmarkedspolitik. Desuden bør Europa-Parlamentet åbne mulighed for, at nationale parlamentsmedlemmer fra eurolandene og kommende eurolande kan deltage som observatører i Europa-Parlamentets interne organ med ansvar for ØMU'en. Følgende kunne have sæde i den interparlamentariske konference: formændene for budget- og erhvervsudvalgene i ØMU-landene og formændene for Europa-Parlamentets udvalg vedrørende budget, økonomi og valuta, industri, forskning og energi og samhørighed. Med en uddybning af den fælles beslutningsprocedure vil legitimiteten af nye lovgivningsforslag blive styrket.

Forslag C

De nationale parlamenter bør for deres del åbent engagere sig i debatter om EU's politikker, hvilket allerede sker i visse lande, f.eks. ved at Kommissionen deltager i parlamenternes debatter. Man kunne udbrede god praksis. Målet vil være, at de nationale politiske kræfter engagerer sig mere synligt i de EU-politikker, som vedrører dem direkte.

Rådet

4.2.3. I denne politiske sammenhæng vil der være et gunstigere grundlag for et tættere samarbejde og en tættere koordinering mellem Eurotopmødet og/eller Eurogruppen — og i dette tilfælde tillige kommende eurolande — Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter. I logisk forlængelse af ovennævnte kan ministrene fra eurozonelandene og ministrene fra de lande, der ønsker at indtræde i zonen, udøve lovgivende funktioner i fællesskab med Europa-Parlamentet om anliggender, der vedrører ØMU'en.

4.2.4. Rådets arbejde bør styrkes gennem de nationale administrationers arbejde, som skal ledsage denne udvikling, navnlig gennem udveksling af embedsmænd mellem disse administrationer og styrkelse af de bilaterale forbindelser.

4.2.5. EØSU pointerer, at en udvidelse af flertalsafgørelser og med tiden afskaffelse af krav om enstemmighed vil fremme en dybere integration i den politiske union.

4.2.6. På denne måde vil struktureret samarbejde og rådføring inden for den politiske union højne effektiviteten af de politikker, der føres på centrale områder af ØMU'en. EU vil som helhed drage fordel af dette.

4.2.7. Som anført i tabellen under punkt 5 er der meget, der kan gøres uden en traktatændring. For hovedparten af ØMU-politikkerne kan det styrkede samarbejde foregå direkte mellem landene. Man kunne med fordel knytte en form for permanent styrket samarbejde til ØMU'en, hvilket tillige vil kunne bane vej for, at europaparlamentsmedlemmer fra landene i eurozonen og de lande, der kandiderer til at komme ind i eurozonen, kan gøre en mere effektiv indsats.

4.2.8. EØSU mener, at det ville være hensigtsmæssigt at genoplive Rådets »jumbosamlinger« inden for Eurogruppen, hvorved der ville blive mulighed for en regulær dialog mellem finansministre, økonomiministre og social- og arbejdsmarkedsministre på den ene side og arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet på den anden side.

4.3. Den udøvende magt

En udøvende myndighed for ØMU'en, Kommissionen

4.3.1. Efter en overgangsperiode, som i sidste ende fører til en traktatændring, vil en udøvende ØMU-myndighed tage form. Lederen af denne skal i alle henseender operere som eurozonens økonomi- og finansminister og med titel af næstformand for Kommissionen — i lighed med den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik.

4.3.2. I den unikke europæiske model vil Kommissionen (mindre og mere effektiv) fortsat spille en central rolle. Fællesskabsmetoden og Kommissionens nuværende initiativret spiller også en betydelig rolle for en uddybning af ØMU'en. Denne rolle bør sikres i den politiske union.

4.3.3. Kommissionen bør opretholde en dobbelt rolle som bindeled mellem EU og ØMU'en, indtil en selvstændig udøvende ØMU-myndighed er blevet etableret. Man bør, uden at det anfægter Kommissionens nuværende initiativret, finde veje og måder til en behørig inddragelse af Europa-Parlamentet i processen for at styrke legitimiteten af nye lovforslag.

4.3.4. EØSU foreslår, at der udnævnes en fast formand for Eurogruppen, som mest hensigtsmæssigt kunne arbejde direkte i Bruxelles med Kommissionen, Europa-Parlamentet og de nationale regeringer og parlamenter. I lighed med den af kommissionsformand Juncker benyttede metode kunne en næstformand for Kommissionen lede Eurogruppemøderne. Han/hun kunne således repræsentere ØMU'en i internationale organer.

4.4. EØSU

4.4.1. Alt dette bør gøre os mere besluttede end nogensinde på at opbygge stærkere og mere konstruktive forbindelser til Europas borgere og finde veje til at inddrage dem i det offentlige liv. Der bør sikres robuste høringsformer om specifikke anliggender med inddragelse af arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet, navnlig i eurozonen, da disse organisationer spiller en vigtig rolle inden for politikområder, som er direkte påvirkede af ØMU'en. De påvirker endvidere også i mange tilfælde resultaterne af de nationale politikker. På EU-plan kan EØSU fungere som en civilsamfundskatalysator, med ansvar for det organiserede civilsamfunds deltagelse i EU's beslutningsproces, uden at dette må gå ud over den rolle, arbejdsmarkedets parter spiller i den sociale dialog. Dette kan ske gennem:

- a) et forum for det organiserede civilsamfund om specifikke spørgsmål, herunder vedrørende evaluering af begrænsningerne for en europæisk integrationsproces og afsøgning af nye deltagelsesformer
- b) et særligt forum for eurozonen for at evaluere følelsen af relevans og tilhørsforhold som middel til at overvinde fordomme og styrke den gensidige tillid
- c) udtalelser om prælovgivningsmæssige initiativer om visse emner, som er særligt følsomme i offentligheden, og som Europa-Parlamentet og Rådet skal lovgive om.

5. Retlige instrumenter og anliggender

5.1. For at gennemføre de fire unioner i overensstemmelse med de fire formænds rapport og svarende til EØSU's fire søjler⁽²⁾ kunne tiltag og politikker på en række områder gennemføres uden traktatændringer (første kolonne i skemaet nedenfor). Andre vil skulle besluttes sammen på EU-plan (eurozonen) med en ny beslutningsprocedure og nye instrumenter og med brug af det styrkede samarbejde, som den nuværende traktat åbner mulighed for (anden kolonne i skemaet), eller gennem ændringer af traktaten eller, om nødvendigt, en ny ØMU-traktat (tredje kolonne). Endelig opsummerer skemaet disse etaper og nævner institutionelle forslag og forberedende initiativer vedrørende ØMU'ens politiske søjle (fjerde kolonne).

⁽²⁾ Bl.a. på grundlag af EØSU's udtalelse om »Endelig gennemførelse af Den Økonomiske og Monetære Union — EU's næste lovgivningsperiode« (EUT C 451 af 16.12.2014, s. 10).

5.2 Skema med analyse af mulighederne for at fuldføre ØMU'en ⁽³⁾

(I) Politikker under den nuværende traktat	(II) Styrket/ struktureret samarbejde, passerelle bestemmelser (art. 139 i TEUF)	(III) Efter Lissabontraktaten	Institutionelle skridt til gennemførelse af den politiske søjle: for eurozonen og de lande, der ønsker det
<p><u>Finansiel, skattemæssig og monetær søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Beskatning med et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (FKSSG) — Færdiggørelse af bankunion, kapitalmarked og europæisk tilsyn — Finansiell støtte til en medlemsstat i tilfælde af krise (art. 122 i TEUF) — Gennemførelse af de nationale reformprogrammer 	<p><u>Finansiel, skattemæssig og monetær søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Styrkelse af ESM — Færdiggørelse af ECB's mandat — Fælles finanspolitik i ØMU'en — (finanspolitisk union) og budgetunion — Gensidiggørelse af gæld (eller med art. 125 i TEUF?) — Solidaritets- og konkurrenceevnemekanisme til at modvirke ubalancer og asymmetriske chok (finanspolitisk union) — ØMU'ens betalingsbalance 	<p><u>Finansiel, skattemæssig og monetær søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Egne indtægter — Oprettelse af en europæisk monetær fond som gældsagentur — Euroobligationer for ny gæld — Skatteharmonisering 	<p><u>1. etape</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Fast formand for Eurogruppen</i> 2. <i>Operationalisering af den interparlamentariske konference</i> 3. <i>»Parlamentarisering« af eurozonen (Storkomite i EP med alle medlemmer af ØMU-landenes parlamenter)</i>

⁽³⁾ Idem.

(I) Politikker under den nuværende traktat	(II) Styrket/ struktureret samarbejde, passerelle bestemmelser (art. 139 i TEUF)	(III) Efter Lissabontraktaten	Institutionelle skridt til gennemførelse af den politiske søjle: for eurozonen og de lande, der ønsker det
<p><u>Den økonomiske søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Styrkelse og gennemførelse af Junckerplanen — Politikker for investeringer, vækst og beskæftigelse — EIB's euroobligationer — Strategier for formidling af viden (digital dagsorden) — Gennemførelse af det indre marked (det indre marked for energi, det digitale indre marked, det indre marked for forskning) — Flexibilitet i reglerne for stabilitets- og vækstpacten — Bedre gennemførelse af det europæiske semester og kontraktlige aftaler 	<p><u>Den økonomiske søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Makro- og mikroøkonomisk forvaltning i ØMU'en — Forskning og innovation — Tæt koordinering mellem topmøderne for stats- og regeringscheferne i eurozonen, Eurogruppen og Eurogruppens Arbejdsgruppe — Ny lovgivning for eurozonen — Investeringer i social infrastruktur — Økonomisk demokrati 	<p><u>Den økonomiske søjle</u></p> <p>(såfremt man ikke er i stand til at give ØMU'en mandat til styrket samarbejde)</p> <ul style="list-style-type: none"> — EU's høje repræsentant for økonomisk politik/finanspolitik — Obligatorisk samordning af de økonomiske politikker (ændring af art. 5 i TEUF) — Flertalsafgørelser om den makro- og mikroøkonomiske politik i en fælles beslutningsprocedure med EP (ØMU-parlamentarikere) — Overførelse af kompetencer, begyndende med industri og energi 	<p><u>2. etape</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Råd om Lovgivningsmæssige Anliggender i ØMU'en 5. Afstemning blandt parlamentarikere i eurozonen om spørgsmål inden for ØMU'ens kompetenceområde 6. En udøvende myndighed (regering) for ØMU'en (nuværende Eurogruppe og Kommissionen) 7. Styrkelse af den interparlamentariske konferences beføjelser og kompetencer (EP og nationale parlamenter)
<p><u>Den sociale søjle — rettigheder</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention — Faglig og almen uddannelse — Rammedirektiv om tjenesteydelser af almen interesse — Integration af kønsaspektet — Udviklingsindikatorer — Tiltrædelse af Europarådets socialpact — Overholdelse af standarder for rettigheder — Den horisontale sociale klausul (art. 9 i TEUF) 	<p><u>Den sociale søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Samordning af de sociale politikker — Harmonisering af de sociale beskyttelsessystemer — Indvandringspolitik — Individuel og tværnational ret til pension — Minimumsindkomst for alle borgere — Offentlige europæiske goder — Beskæftigelsesstøtte — Arbejdsmarkedet, mobilitet, anerkendelse af kvalifikationer — Kvalitet i de offentlige tjenesteydelser 	<p><u>Den sociale søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Flertalsafgørelser om social- og arbejdsmarkedspolitik, beskæftigelsespolitik, uddannelses- og sundhedspolitik — Ændring af chartret om rettigheder mht. grænser for ejendomsret — Overførelse af en række områder fra støtte til delt kompetence (navnlig faglig og almen uddannelse) 	<p><u>3. etape</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Styrkelse af EP's beføjelser i forbindelse med ØMU'en (demokratisk legitimitet) og oprettelse af egentlige europæiske politiske partier 9. Statskammer (ØMU) (regeringer) 10. Adskillelse af den lovgivende og udøvende magt 11. Afskaffelse af krav om enstemmighed

(I) Politikker under den nuværende traktat	(II) Styrket/ struktureret samarbejde, passerelle bestemmelser (art. 139 i TEUF)	(III) Efter Lissabontraktaten	Institutionelle skridt til gennemførelse af den politiske søjle: for eurozonen og de lande, der ønsker det
<p><u>Den politiske søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Parlamentarisering af ØMU'en — Storkomité (parlamentarikerne fra eurozonen) — Fast formand for Eurogruppen — Råd om Lovgivningsmæssige Anliggender — Interinstitutionelle aftaler — Gennemførelse af nabo-skabspolitik — EU's bilaterale og multilaterale handelsaftaler 	<p><u>Den politiske søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Afstemning blandt parlamentarikerne i ØMU'en om spørgsmål inden for ØMU'ens kompetenceområde — Styrkelse af den interparlamentariske konference (art. 13 i finanspagten) — Europæisk forsvar — Udenrigspolitik — Én stemme i FN's Sikkerhedsråd — Ekstern repræsentation for ØMU'en — Europæisk Anklagemyndighed — Frivilligt europæisk korps for humanitær bistand 	<p><u>Den politiske søjle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Ny ØMU-traktat — Europa-Parlament (parlamentarikerne fra ØMU'en) med et permanent forstærket samarbejde (ny art. 136 i TEUF) — Styrkelse af EP (almindelig lovgivning, initiativret i mangel af tiltag fra Kommissionen) — Skatkammer (regeringerne+) — Afskaffelse af krav om enstemmighed — Superkvalificeret flertal, traktatændring — Europæisk udøvende myndighed (for ØMU'en) — Europæiske partier og valgprogrammer og tværnationale lister — Magtadskillelse — Udenrigspolitik 	<p><u>Initiativer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Civilsamfundskonference, organiseret i fællesskab af EØSU/RU i samarbejde med EU's formandskab og Kommissionen</i> — <i>Interparlamentarisk konference</i> — <i>Europa-Parlamentets forslag til tiltag uden traktatændring og til en revision af Lissabontraktaten</i> — <i>Forfatningskonvent</i> — <i>Eventuel vurdering af muligheden for fælleseuropæisk folkeafstemning</i>

Bruxelles, den 27. maj 2015.

Henri MALOSSE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg